

Jørgen Rosbach
Medlem af Inatsisartut, Demokraatit

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 206/2025 – vedrørende støtte til ordblinde børn, unge og voksne

15-12-2025
Sagsnr. 2025 - 9824
Akt nr. 26035573

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Kære Jørgen Rosbach

Tak for dine spørgsmål, som du har stillet i henhold til Inatsisartuts forretningsorden. Jeg vil besvare dem herunder.

1. Hvilke initiativer har Naalakkersuisut iværksat for at støtte ordblinde børn, unge og voksne, der ønsker uddannelse eller arbejde?

Svar: I forhold til ordblinde-området tager Naalakkersuisut udgangspunkt i et politisk mandat fra Inatsisartut, som ved efterårssamlingen 2021 vedtog, at der skal udarbejdes en national handlingsplan for at afhjælpe ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder blandt børn, unge og voksne. Under Inatsisartuts efterårssamling 2021 blev punkterne EM2021/29, 47 og 73 sambehandlet. Punkterne drejede sig om:

- EM 2021/29: Udarbejdelse af en national handlingsplan for at afhjælpe ordblindhed og læse- og skrivevanskeligheder blandt børn, unge og voksne.
- EM 2021/47: Udarbejdelse af en redegørelse om muligheden for at udvikle et grønlandssproget hjælpeprogram til ordblinde.
- EM 2021/73: Udvikling og implementering af en grønlandssproget ordblindetest.

Kommissoriet, som danner rammen for handlingsplanen, blev godkendt af Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke og en tværgående styregruppe i efteråret 2023. Formålet med handlingsplanen er at sikre en samlet og målrettet indsats, der kan skabe bedre rammer for borgere med ordblindhed og andre skriftsprogsvanskeligheder, så de får lige adgang til uddannelse, arbejde og deltagelse i samfundslivet. Det indebærer, at der både skal udvikles nye redskaber og testmuligheder, styrkes kompetencer blandt fagpersoner og udarbejdes klare anbefalinger, der kan indgå i beslutningsgrundlaget for kommende politiske prioriteringer på området.

Indtil disse nye redskaber og testmuligheder er fuldt udarbejdet, er en aftale med Danmark omkring brug af deres Ordblindetest sat i værk fra november 2025.

Testen forudsætter et basalt dansk ordforråd, men forventeligt august 2026 bliver testen udvidet med en teknisk løsning der muliggør, at elever med et begrænset dansk ordforråd ligeledes kan testes.

Dette vil for vores grønlandske børn, unge og voksne med ordblindhed betyde, at de i ventetiden på den grønlandske pendant til testen, stadig vil kunne få identificeret deres ordblindhed samt få adgang til den støtte, der er brug for, så de kan deltage i uddannelse på lige fod med andre.

Med beslutningen blev der på finansloven afsat i alt 7 mio. kr. til Uddannelsesstyrelsen til implementering af handlingsplanen (3 mio. kr. i 2025, 2 mio. kr. i 2026 og 2 mio. kr. i 2027).

Uddannelsesstyrelsen har udfærdiget et udkast til handlingsplan, som i skrivende stund afventer endelig administrativt godkendelse ved Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke. Herefter skal handlingsplanen politisk godkendes ved Naalakkersuisut. Det forventes at der foreligger en politisk godkendt handlingsplan primo 2026, som vil blive omdelt til Inatsisartut.

a. Hvilke nye tiltag planlægger Naalakkersuisut for at sikre, at ingen ordblinde bliver forhindret i at blive optaget på en uddannelse som følge af deres ordblindhed?

Svar: Som beskrevet under spørgsmål 1 er formålet med arbejdet med handlingsplanen at skabe en samlet og målrettet indsats, der skal sikre lige adgang til uddannelse for børn, unge og voksne med ordblindhed eller læse- og skrivevanskeligheder. Nye initiativer på optagelsesområdet afklares, når handlingsplanens tiltag foreligger.

b. Hvilke nye tiltag planlægger Naalakkersuisut for at sikre, at ingen ordblinde bliver forhindret i at søge et job som følge af problemer med at udforme en ansøgning på skrift?

Svar: Majoriaq yder individuel støtte til borgere med behov for vejledning. Alle Majoriaq-centre har deres egen visitationsgruppe. Borgere med læse- og skrivevanskeligheder er ikke udelukket fra Majoriaq i dag, hvor ordblinde eller borgere med læse- og skrivevanskeligheder får støtte. Der ønskes en styrkelse af området og yderligere initiativer om styrkelse af området vil blive behandlet inden for rammerne af den kommende handlingsplan.

2. Hvordan vil Naalakkersuisut sikre, at optagelsesprocedurer i Majoriaq og andre uddannelsessteder ikke udelukker borgere med læse- og skrivevanskeligheder?

Svar: Borgere med læse- og skrivevanskeligheder og ordblinde er ikke udelukket fra Majoriaq, hvor der allerede i dag tages højde for borgere med læse- og skrivevanskeligheder, samt ordblinde.

- 3. Hvordan vil Naalakkersuisut tilpasse regler og krav, så ordblinde og andre med skriftsproglige vanskeligheder får mulighed for at søge uddannelse og job uden at blive afvist på grund af skriftlige krav alene?**

Svar: Det vil være i regi af den kommende handlingsplan, at det videre arbejde med kompenserende regeltilpasninger på området baseres.

- 4. Hvilke overvejelser gør Naalakkersuisut sig om karakterkrav og optagelseskrav til grunduddannelser, som i dag spærrer vejen for ansøgere med stærke praktiske kompetencer, men svage skriftlige færdigheder?**

Svar: Naalakkersuisut lægger vægt på at alle unge, herunder unge med stærke praktiske kompetencer og svage skriftlige færdigheder, skal have muligheder for at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse. Uddannelsesstrategien 2024 – 2030 fremhæver betydningen af at sikre bedre overgange til ungdomsuddannelserne.

- 5. Hvilke tiltag vil Naalakkersuisut gennemføre for at forebygge tab af motivation, mistriivsel og frafald blandt unge, der gentagne gange møder barrierer i skole- og uddannelsessystemet?**

Svar: Den tidlige indsats omkring elever med læse- og skrivevanskeligheder i de yngste klasser i folkeskolen skal styrkes gennem digitalisering af de af Uddannelsesstyrelsen udviklede screeningsmaterialer til 1. – 3. klasse, som skal medvirke til at sikre hurtigere identifikation af børn i risiko for ordblindhed. Derudover styrkes læreres og vejlederes faglige viden gennem målrettet kompetenceudvikling, så elever og unge mødes med forståelse og professionel støtte.

Udkastet til den nationale handlingsplan for at afhjælpe ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder blandt børn, unge og voksne lægger vægt på adgang til kompenserende teknologier, som skal gøre undervisningen mere tilgængelig og mindske nederlag i hverdagen. Desuden arbejdes der med en national oplysningskampagne, som skal reducere stigma og skabe bedre forståelse af ordblindhed i både skoler, forvaltninger og samfundet generelt. Såfremt handlingsplanen bliver politisk godkendt, er det planen at gøre Uddannelsesstyrelsens dysleksiafdeling til et videnscenter, der kan yde kontinuerlig rådgivning og sikre kvalitet og sammenhæng i indsatsen.

- 6. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for emnet?**

Svar: Naalakkersuisut har på nuværende tidspunkt intet andet at oplyse om emnet.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Nivi Olsen